

SRBIJA
PROJEKAT AKCELERACIJE INOVACIJA I
PODSTICANJA RASTA PREDUZETNIŠTVA
(P170185)

[Nacrt]
PLAN OBAVEZA U OBLASTI ŽIVOTNE SREDINE
I SOCIJALNIH PITANJA (ESCP)

17. oktobar 2019.

PLAN OBAVEZA U OBLASTI ŽIVOTNE SREDINE I SOCIJALNIH PITANJA

1. Vlada Srbije će implementirati Projekat akceleracije inovacija i podsticanja rasta preduzetništva (u daljem tekstu: **Projekat**), na kome će biti angažovana sledeća ministarstva: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i Ministarstvo finansija. Međunarodna banka za obnovu i razvoj (u daljem tekstu: **Banka**) saglasila se da finansira Projekat.
2. Vlada Srbije će implementirati ključne mere i aktivnosti tako da Projekat bude implementiran u skladu sa Ekološkim i socijalnim standardima (**ESS**). Ovaj Plan obaveza u oblasti životne sredine i socijalnih pitanja (**ESCP**) definiše glavne mere i aktivnosti, konkretna dokumenta i planove, kao i vremenske rokove za svaki od njih.
3. Vlada Srbije će primeniti i odredbe drugih dokumenata na polju zaštite životne sredine i socijalnih pitanja koje nalaže ESF i koji su navedeni u ESCP, kao što su Okvir upravljanja životnom sredinom i socijalnim pitanjima (ESMF), planovi upravljanja životnom sredinom i socijalnim pitanjima (ESMP) i Plan uključivanja nosilaca interesa (SEP), kao i rokove definisane ovim dokumentima.
4. Vlada Srbije odgovorna je za usklađenost sa svim zahtevima definisanim u ESCP, čak i kada sprovođenje konkretnih mera i aktivnosti realizuju ministarstva navedena u tački 1.
5. Vlada Srbije će pratiti i izveštavati Banku o implementaciji ključnih mera i aktivnosti definisanih u ESCP, kao što to ESCP nalaže, kao i o uslovima iz pravnog sporazuma, a Banka će pratiti i oceniti njihov napredak i realizaciju tokom implementacije Projekta.
6. Prema dogovoru između Banke i Vlade Srbije, ovaj ESCP može se povremeno revidirati tokom realizacije projekta, kako bi odražavao adaptivno upravljanje promenama na projektu i nepredviđene okolnosti ili kao odgovor na procenu učinka projekta sprovedenu u okviru samog ESCP. U takvim okolnostima, Vlada Srbije će se saglasiti sa Bankom o promenama i ažuriraće ESCP kako bi se takve promene reflektovale. Sporazum o izmenama ESCP-a biće dokumentovan razmenom pisama potpisanih između Banke i Vlade Srbije. Vlada Srbije će odmah objaviti ažurirani ESCP.
7. Kada promene projekta, nepredviđene okolnosti ili izvršenje projekta rezultiraju promenama rizika i uticaja tokom realizacije projekta, Vlada Srbije obezbediće dodatna sredstva, ako to bude potrebno, za sprovođenje akcija i mera za rešavanje takvih rizika i uticaja, koji se mogu odnositi i na rizike po životnu sredinu ili zdravlje.

KLUČNE MERE I AKTIVNOSTI		ROK	NADLEŽNA INSTITUCIJA/ORGAN
MONITORING I IZVEŠTAVANJE			
A	<p>REDOVNO IZVEŠTAVANJE</p> <p>Priprema i podnošenje redovnih izveštaja o monitoringu implementacije ESCP-a.</p>	<p>Svake godine tokom implementacije Projekta; u koordinaciji sa misijom supervizije SB.</p>	MPNTR
B	<p>INCIDENTI I NEZGODE</p> <p>Odmah obavestiti Banku o svim incidentima ili nezgodama povezanim sa Projektom koji imaju ili će verovatno imati značajan štetni uticaj po životnu sredinu, pogođene zajednice, javnost, primaocce grantova ili radnike. Navesti dovoljno detalja o incidentu ili nezgodama, navodeći neposredno preduzete ili planirane mere, kao i sve informacije izvođača ili nadzornog organa, po potrebi. Nakon toga, na zahtev Banke, pripremiti izveštaj o incidentu ili nezgodama i predlog mera u cilju prevencije ponovnog dešavanja.</p>	<p>Obavestiti Banku u roku od 48 sati nakon saznanja o incidentu ili nezgodi.</p> <p>Izveštaj će biti pripremljen u roku prihvatljivom za Banku, na zahtev.</p>	MPNTR
ESS 1: PROCENA I UPRAVLJANJE RIZICIMA I UTICAJIMA PO ŽIVOTNU SREDINU I SOCIJALNA PITANJA			
1.1	<p>ORGANIZACIONA STRUKTURA</p> <p>Uspostavljanje i održavanje organizacione structure kao i kvalifikovanih zaposlenih i resursa u cilju pružanja podrške upravljanju rizicima u oblasti životne sredine i socijale, uključujući stručnjake za pitanja životne sredine i socijalna pitanja čija je odgovornost da obezbede potpunu usklađenost sa ESF i relevantnim instrumentima.</p> <p>Održavanje tokom implementacije Projekta, po potrebi.</p>	<p>Dva meseca nakon odobrenja Odbora Svetske banke</p> <p>Kontinuirano tokom implementacije projekta</p>	MPNTR
1.2	<p>OCENA ŽIVOTNE SREDINE I SOCIJALNIH PITANJA</p> <p>Priprema ESMF dokumenta koji će identifikovati i oceniti rizike i uticaje Projekta u oblasti životne sredine i socijale i adekvatne mere ublažavanja rizika.</p>	<p>ESMF je već pripremljen.</p>	MPNTR

KLUČNE MERE I AKTIVNOSTI		ROK	NADLEŽNA INSTITUCIJA/ORGAN
1.3	<p>PLAN UPRAVLJANJA U OBLASTI ŽIVOTNE SREDINE I SOCIJALNIH PITANJA</p> <p>Priprema ESMP dokumenta u cilju ublažavanja identifikovanih socijalnih rizika i rizika vezanih za životnu sredinu, na osnovu postupka skrininga.</p>	<p>Tokom trajanja pod-projekata relevantnih za ESMP i završetak svih aktivnosti ublažavanja rizika.</p>	MPNTR
1.4	<p>ALATI I INSTRUMENTI ZA UPRAVLJANJE</p> <p>Analiza svakog predloženog pod-projekta u skladu sa Okvirom za upravljanje životnom sredinom i socijalnim pitanjima (ESMF) koji je pripremljen za potrebe Projekta, a potom i izrada nacrt, usvajanje i implementacija Plana upravljanja životnom sredinom i socijalnim pitanjima (ESMP) za pod-komponentu, po potrebi, na način prihvatljiv za Banku.</p> <p>Razvoj i implementacija procedura za upravljanje pružaocima usluga (Procedure upravljanja u oblasti rada).</p> <p>Priprema i implementacija Plana uključivanja nosilaca interesa (SEP).</p> <p>Usvajanje podzakonske regulative u oblasti etike u cilju regulisanja monitoringa i izveštavanja o etičkim pitanjima istraživanja koje će Fond za nauku sprovoditi u skladu sa procedurama Horizon 2020 /zakonima EU.</p>	<p>Priprema svakog ESMP-a zavisice od rezultata Skrininga životne sredine i socijalnih pitanja, kao što je navedeno u ESMF-u. Tamo gde je to potrebno i naznačeno postupkom skrininga, ESMP će na kraju podrazumevati i objavljivanje i javne konsultacije pre konačnog odobrenja grant sredstava i pre isplate bilo koje vrste.</p> <p>LMP je već pripremljen.</p> <p>Održavanje procedura tokom implementacije projekta (26. februara 2025.).</p> <p>Pripremljen je nacrt SEP-a prihvatljiv za Banku. Nosioi interesa će biti konsultovani po pitanju SEP-a do završetka Procene 1. novembra 2019.</p> <p>SEP će se primenjivati tokom implementacije projekta (26. februara 2025.).</p> <p>Podzakonska akta treba da budu usvojena pre nego što Fond za nauku objavi prvi poziv za podnošenje predloga u okviru projekta.</p>	MPNTR

KLUČNE MERE I AKTIVNOSTI		ROK	NADLEŽNA INSTITUCIJA/ORGAN
1.5	<p>UPRAVLJANJE IZVOĐAČIMA</p> <p>Uključivanje relevantnih aspekata ESCP-a, uključujući ESMF i procedure upravljanja u oblasti rada u ESHS specifikacije o nabavkama sa dobavljačima. Obezbediti potom da izvođači budu usklađeni sa specifikacijama ESHS-a u svojim ugovorima.</p>	Pre pripreme dokumentacije o nabavci. Nadgledati izvođače tokom implementacije projekta.	MPNTR
ESS 2: USLOVI U OBLASTI RADA			
2.1	<p>PROCEDURE UPRAVLJANJA U OBLASTI RADA</p> <p>Ažuriranje, usvajanje i implementacija Procedura upravljanja u oblasti rada (LMP) koje su izrađene za Projekat.</p>	Tokom implementacije Projekta.	MPNTR
2.2	<p>ŽALBENI MEHANIZMI ZA ZAPOSLENE NA PROJEKTU</p> <p>Uspostavljanje, održavanje i rad žalbenih mehanizama za relevantne grupe zaposlenih na Projektu (direktno zaposlene ili po ugovoru), kao što je opisano u LMP i u skladu sa ESS2.</p> <p>JIP će pratiti broj primljenih žalbi.</p>	<p>Žalbeni mehanizam biće operativan pre angažovanja zaposlenih na Projektu i funkcionisaće tokom implementacije Projekta.</p> <p>Kontinuirano tokom implementacije Projekta.</p>	MPNTR
2.3	<p>MERE ZAŠTITE I BEZBEDNOSTI NA RADU</p> <p>Ako se proceni da je neophodno, potrebno je primeniti mere zaštite i bezbednosti na radu za radna mesta sa povećanim rizikom od povreda i opasnost po zdravlje, kao i organizovati obuke za radnike na takvim radnim mestima.</p>	<p>Kontinuirano tokom implementacije Projekta.</p> <p>Mere zaštite i bezbednosti na radu moraju biti naznačene u ESMP-u za svaku lokaciju, tamo gde je Skriningom životne sredine i socijalnih pitanja utvrđeno kao neophodno i biće sastavni deo tog ESMP-a, koji podleže vremenskom roku datom u odeljku 1.3</p>	MPNTR
<p>ESS 3: EFIKASNOST RESURSA I PREVENCIJA I UPRAVLJANJE ZAGAĐENJEM [Relevantnost ESS3 biće utvrđena tokom ESA procesa. Kao i kod drugih ESS, ESS3 može zahtevati usvajanje konkretnih mera koje mogu biti definisane u E&S dokumentu (npr. ESMP) koji je već pomenut u odeljku o ESS1 ili kao poseban dokument ili posebna aktivnost. Navesti da li su ESS3 mere obuhvaćene postojećim dokumentom ili date kao odvojene aktivnosti. Vidi primere u daljem tekstu].</p>			

KLJUČNE MERE I AKTIVNOSTI		ROK	NADLEŽNA INSTITUCIJA/ORGAN
3.1	EFIKASNOST RESURSA I PREVENCIJA I UPRAVLJANJE ZAGAĐENJEM: Razvoj i implementacija mera i aktivnosti u cilju upravljanja vodom i energetsom efikašnošću, koje će biti definisane u ESMF/ESMP za određene lokacije; razvoj i implementacija mera i aktivnosti za upravljanje otpadom i opasnim materijama, koje će biti definisane u ESMF/ESMP za određene lokacije.	Tokom implementacije Projekta.	MPNTR
3.2	INTEGRISANO UPRAVLJANJE ŠTETOČINAMA (IPM): IPM kontrolne liste i procedure za ESIA/ESMP za konkretne lokacije i liste prihvatljivih pesticida biće uključene u ESMF.	ESMF je već pripremljen. ESIA/ESMP će biti pripremljeni kao što je navedeno u okviru aktivnosti 1.3. tokom implementacije projekta.	MPNTR

ESS 4: ZDRAVLJE I BEZBEDNOST ZAJEDNICE [Relevantnost ESS4 biće utvrđena tokom ESA procesa. Kao i kod drugih ESS, ESS4 može zahtevati usvajanje konkretnih mera koje mogu biti definisane u E&S dokumentu (npr. ESMP) koji je već pomenut u odeljku o ESS1 ili kao poseban dokument ili posebna aktivnost. Navesti da li su ESS4 mere obuhvaćene postojećim dokumentom ili date kao odvojene aktivnosti. Vidi primere u daljem tekstu].

4.1	ZDRAVLJE I BEZBEDNOST ZAJEDNICE: Razvoj i implementacija mera i aktivnosti u cilju procene i upravljanja konkretnim rizicima i uticajima izazvanim Projektnim aktivnostima na zajednicu (istraživanja i komercijalne aktivnosti malih i srednjih preduzeća), koje će biti definisane u ESMF uključujući i one vezane za zaposlene na Projektu i rizike po zdravlje i bezbednost zajednice.	Tokom implementacije Projekta.	MPNTR
4.2	PODIZANJE SVESTI UNUTAR ZAJEDNICE: Jačanje kapaciteta kako bi se podigla svest o rizicima i ublažili uticaji, kao što je definisano u odeljku o obuci u POM, kao i u projektnom godišnjem planu obuke.	Tokom implementacije Projekta.	MPNTR

ESS 5: KUPOVINA ZEMLJIŠTA, OGRANIČENJA VEZANA ZA KORIŠĆENJE ZEMLJIŠTA I PRINUDNO RASELJAVANJE [Relevantnost ESS5 biće utvrđena tokom ESA procesa. Ukoliko tokom pripreme Projekta bude ustanovljeno da je potrebno pripremiti dokumenta o raseljavanju, to mora da bude navedeno u ESCP. Vidi primere u daljem tekstu]

	Trenutno nije relevantno za ovaj Projekat		
--	---	--	--

ESS 6: OČUVANJE BIODIVERZITETA I ODRŽIVO UPRAVLJANJE PRIRODNIM RESURSIMA [Relevantnost ESS6 biće utvrđena tokom ESA procesa. Kao i kod drugih ESS, ESS6 može zahtevati usvajanje konkretnih mera koje mogu biti definisane u E&S dokumentu (npr. ESMP) koji je već pomenut u odeljku o ESS1 ili kao poseban dokument ili posebna aktivnost. Navesti da li su ESS6 mere obuhvaćene postojećim dokumentom ili date kao odvojene aktivnosti. Vidi primere u daljem tekstu].

6.1	BIODIVERZITET: Uključiti u ESMF i ESIA/ESMP za konkretne lokacije detaljni pregled postojećeg biodiverziteta u poljoprivrednim oblastima kao i kriterijume koji utvrđuju kada ESIA/ESMP za konkretne lokacije treba da sadrže procenu biodiverziteta i mere ublažavanja.	Tokom implementacije Projekta. ESMF je već pripremljen. ESIA/ESMP treba da budu pripremljeni sa navedenim informacijama pre nego što se krene sa implementacijom aktivnosti u okviru Projekta.	MPNTR
ESS 7: AUTOHTONO STANOVNIŠTVO/TRADICIONALNE ISTORIJSKI VULNERABILNE LOKALNE ZAJEDNICE PODSAHARSKE AFRIKE [Vidi u daljem tekstu primere mogućih mera, ukoliko se utvrdi da je ESS7 relevantan].			
	Trenutno nije relevantno za ovaj Projekat		
ESS 8: KULTURNO NASLEĐE [Relevantnost ESS8 biće utvrđena tokom ESA procesa. Kao i kod drugih ESS, ESS8 može zahtevati usvajanje konkretnih mera koje mogu biti definisane u E&S dokumentu (npr. ESMP) koji je već pomenut u odeljku o ESS1 ili kao poseban dokument ili posebna aktivnost. Navesti da li su ESS8 mere obuhvaćene postojećim dokumentom ili date kao odvojene aktivnosti. Vidi primere u daljem tekstu].			
	Trenutno nije relevantno za ovaj Projekat.		
ESS 9: FINANSIJSKI POSREDNICI [Ovaj standard je relevantan isključivo za projekte koji imaju finansijske posrednike. Vidi u daljem tekstu primere aktivnosti koje bi trebalo razmotriti kada finansijski posrednici postoje.]			
	Trenutno nije relevantno za ovaj Projekat.		
ESS 10: UKLJUČIVANJE NOSILACA INTERESA I OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA			
10.1	SEP IMPLEMENTACIJA Ažuriranje, usvajanje i implementacija Plana uključivanja nosilaca interesa (SEP). Izveštaj o implementaciji svih aktivnosti definisanih u SEP dokumentu.	Tokom implementacije Projekta, uz izveštavanje koje treba da bude minimum na svakih šest meseci o implementaciji SEP aktivnosti.	MPNTR

10.2	<p>ŽALBENI MEHANIZAM: Projekat će imati dva žalbena mehanizma: jedan pri Fondu za inovativnu delatnost i jedan pri Fondu za nauku, što će omogućiti prijem pitanja i žalbi o mehanizmu programa sufinansiranja, procedurama i rezultatima vezanim za dodelu grantova, kao i o potencijalnom uticaju aktivnosti finansiranih sredstvima granta na životnu sredinu i socijalna pitanja. Žalbeni mehanizam u Fondu za inovacionu delatnost je već u funkciji. Fond za nauku će uspostaviti žalbeni mehanizam sledeći primer žalbenog mehanizma pri Fondu za inovacionu delatnost.</p>	Četiri meseca nakon odobrenja Odbora Svetske banke.	MPNTR
10.3	<p>PODIZANJE SVESTI KOD NOSILACA INTERESA: Podizanje svesti o istraživačkoj etici i procedurama za ublažavanje rizika od predrasuda, kao što je definisano u SEP-u.</p>	Tokom implementacije Projekta..	
PODRŠKA JAČANJU KAPACITETA (OBUKA)			
CS1	<p>Obuka će biti potrebna za zaposlene u JIP, kao i za nosioce interesa na sledeće teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mapiranje i uključivanje nosilaca interesa, upravljanje žalbama • posebni aspekti ekološke i socijalne procene. 	Dva meseca nakon odobrenja Odbora Svetske banke i minimum jedna obuka obnavljanja gradiva godišnje.	